

T.C.
DANIŞTAY
VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2024/668
Karar No : 2025/358

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : ... İçecek Gıda Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

VEKİLİ : Av.

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Defterdarlığı
(... Vergi Dairesi Müdürlüğü)

VEKİLİ : Av.

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı ısrar kararının temyizen incelenerek bozulması istenmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacı adına, ... Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin ödenmeyen vergi borçları nedeniyle 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 79. maddesi uyarınca tebliğ edilen haciz bildirisine süresi içinde itiraz etmediğinden bahisle borç zimmetinde sayılarak düzenlenen ... tarih ve ... sayılı ödeme emrinin iptali istemiyle dava açılmıştır.

... Vergi Mahkemesinin ... tarih ve E: ..., K: ... sayılı kararı:

... Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine ait borçlar nedeniyle, davalı idare tarafından haczedilen 102 kalem menkul malın satışına ilişkin olarak 13/11/2019 tarihinde yapılan ikinci açık artırmada söz konusu mallar 1.000.000,00 TL bedelle satılmıştır. Bu bedel, 269.328.259,61 TL'lik vergi borcundan mahsup edilmiştir. Ardından, davacı şirket ile ... Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi arasında 02/09/2019 tarihinde imzalanan etil alkol ve alkollü içki tesisi devir sözleşmesinde belirtilen 20.000.000,00 TL'lik devir bedeli dikkate alınarak vergi dairesine borçlu durumda olan şirketin devir bedeli alacağına tahsili için 6183 sayılı Kanun'un 62 ve 79. maddeleri uyarınca haciz bildirisi düzenlenmiş ve 27/11/2019 tarihinde tebliğ edilmiştir. Davacı şirket, yedi günlük sürede itirazda bulunmamış, ancak 12/12/2019 tarihinde verdiği dilekçede belirtilen hususların kabul edilmemesi üzerine tebliğ edilen haciz bildirisine süresinde itirazda bulunulmadığı için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 79. maddesi uyarınca düzenlenen 20.000.000,00 TL tutarındaki ... tarih ve ... sayılı ödeme emrinin iptali istemiyle bakılmakta olan dava açılmıştır.

Ara kararına cevaben davacı şirket tarafından verilen 14/01/2021 tarihli dilekçede, bahsi geçen şirket ile aralarında 13/11/2019 tarihinden sonra açılmış herhangi bir davanın bulunmadığı bildirilmiş ve sağlık mazeretine ilişkin bazı belge suretlerinin ibraz edildiği anlaşılmıştır.

Davacı şirket tarafından, haciz bildirisi üzerine verilen 12/12/2019 tarihli dilekçede, şirket yetkilisinin sağlık sorunları nedeniyle süresi içinde itirazda bulunulamadığı beyan edilmiştir. Bu husus, yargılama aşamasında da ileri sürüldüğünden sağlık mazeretine ilişkin iddianın değerlendirilmesi gerekli görülmüştür. Şirket yetkilisi ...'nun teşhis ve tedavi durumuna ilişkin sağlık raporu ve ilgili belgelerin ibraz edilmesi istenilmiştir. Yapılan



Bu belge 5070 Sayılı Yasa Hükümleri uyarınca Elektronik İmza ile imzalanmış olup ayrıca ıslak imza ile İMZALANMAYACAKTIR.



T.C.
DANIŞTAY
VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2024/668
Karar No : 2025/358

incelemede, göğüs ağrısı şikayeti ile ... Hastanesine başvuran ... 05/11/2019 tarihinde hastaneye yatırıldığı ve kendisine tedavi işlemleri uygulandığı (stent, vb.) görülmüştür. Ancak, ibraz edilen belgelerde şirket yetkilisinin taburcu olduğu tarihe dair bir bilgi bulunmamaktadır. Ayrıca, taburcu tarihi konusunda davacı tarafından da herhangi bir beyanda bulunulmamıştır.

Öte yandan, şirket yetkilisi, tıbbi işlem uygulama tarihinden (05/11/2019) sonra, ... Vergi Dairesi Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen 13/11/2019 tarihli açık artırmaya bizzat katılmış ve 13/11/2019 tarihli menkul mallar satış tutanağını imzalamıştır. Ayrıca, haciz bildirisi tebliğinden itibaren yedi günlük süre içinde şirket adına itirazda bulunamayacak şekilde elverişsiz sağlık durumu olduğuna dair herhangi bir belge de ibraz edilmemiştir.

Tüm bu hususlar dikkate alındığında, 27/11/2019 tarihinde tebliğ edilen haciz bildirisi üzerine yedi günlük süre içinde itiraz edilememesine gerekçe olarak gösterilen sağlık mazeretinin, mücbir sebep kapsamında değerlendirilmeyeceği sonucuna varılmıştır. Bu durumda, amme borcu bulunan şirkete yönelik borcun bulunmadığı hususunun, 6183 sayılı Kanun'un 79. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca genel mahkemelerde açılacak menfi tespit davasıyla ispat edilmesi gerekmektedir. Davacı şirket, menfi tespit davası açmamış ve haciz bildirisi tebliği sonrasında itiraz süresini geçirmiştir. İtiraz süresinin geçirilmesi üzerine düzenlenen ödeme emrine karşı açılacak davada, vergi mahkemesi yalnızca sınırlı bir inceleme (ödeme, süresinde itiraz edilip edilmediği vb.) yapabilecektir.

Haciz bildirisi tebliğinden sonra süresi içerisinde itiraz edilmediğinden Kanun hükmü gereğince borç zimmetinde sayılan davacı şirket hakkında ödeme emri düzenlenmesinde bir hukuka aykırılık bulunmamaktadır. Ayrıca, dava konusu ödeme emri, mevzuat hükümleri ve somut olayın özelliklerine uygun şekilde düzenlenmiştir.

Mahkeme bu gerekçeyle davayı reddetmiştir.

Davacının istinaf istemini inceleyen ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararı:

Vergi Dava Dairesi, istinaf istemine konu kararın usul ve hukuka uygun olduğu ve kaldırılmasını gerektiren bir nedenin bulunmadığı gerekçesiyle istinaf istemini reddetmiştir.

Davacının temyiz istemini inceleyen Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 21/11/2023 tarih ve E:2022/1111, K:2023/4784 sayılı kararı:

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre amme borçlusunun üçüncü şahıslardaki alacakları üzerine haciz uygulanabilmesi için amme borçlusunun üçüncü şahıs nezdinde alacağının bulunduğunu bildirmiş olması veya idarece borçlu şirketin bu şahıslardan alacağı olduğunun tespit edilmesi ve tespit edilen tutar için haciz konulması gerekmektedir.

Asıl borçlu olan ... Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ile davacı şirket arasında, 02/09/2019 tarihinde etil alkol ve alkollü içki tesisi devir sözleşmesi imzalanmıştır. Sözleşme bedeli 20.000.000,00 TL olarak belirlenmiş olup bu bedelin 4.000.000,00 TL'sinin peşin olarak ödenmesi, kalan tutarın ise dört eşit taksitte ödenmesi kararlaştırılmıştır.



Bu belge 5070 Sayılı Yasa Hükümleri uyarınca Elektronik İmza ile imzalanmış olup ayrıca ıslak imza ile İMZALANMAYACAKTIR.



T.C.
DANIŞTAY
VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2024/668
Karar No : 2025/358

... Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin borçları nedeniyle davalı idarece yürütülen takipte, fiilen haczedilen 102 kalem menkul mal, 13/11/2019 tarihinde gerçekleştirilen ikinci açık artırmada 1.000.000,00 TL bedelle davacı şirkete satılmıştır.

Davacı şirket, 27/11/2019 tarihinde ... Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine noter aracılığıyla bir ihtarname göndermiştir. İhtarnamede, kendilerine fatura edilen ancak vergi dairesi tarafından haciz konulup sonradan ihale yoluyla satın alınan mallara ait iade faturalarının düzenlendiği ve Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili hükümleri uyarınca iade işleminin gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Ayrıca, devir protokolü sözleşmesinde belirtilen satış bedelinden sorumlu olmadıkları ifade edilmiştir. ... tarihli ... ve ... sayılı iade faturaları dosyaya sunulmuştur.

... Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin ödenmemiş ve vadesi geçmiş vergi borçlarının, 6183 sayılı Kanun'un 79. maddesi uyarınca, davacı şirkette mevcut olduğu iddia edilen alacaklarının haczi suretiyle tahsili yoluna gidilmiştir.

Bu kapsamda, davacı şirket adına asıl borçlu şirket ile 02/09/2019 tarihinde imzalanan sözleşme esas alınarak 20.000.000,00 TL bedelli haciz bildirisi düzenlenmiş ve 22/11/2019 tarih ve 481675 sayılı yazı ekinde 27/11/2019 tarihinde davacıya tebliğ edilmiştir. Bu şekilde söz konusu alacağın haczedildiği bildirilmiştir. Bu bildirim karşısında davacı, yedi günlük yasal sürede itiraz etmediği için borç zimmetinde sayılmış ve anılan borcun tahsili amacıyla ... tarihli ve ... sayılı ödeme emri düzenlenerek davacıya tebliğ edilmiştir. Söz konusu ödeme emrini iptali talebiyle bakılan dava açılmıştır.

Olayda, her ne kadar davacı tarafından haciz bildirimini tebliğinden itibaren yedi gün içinde tahsil dairesine yazılı beyanda bulunulmamış ise de davacının borcu olduğuna ve borcun miktarına ilişkin somut bir tespit yapılmamıştır. Haciz bildirisinde, 02/09/2019 tarihli devir sözleşmesi bedeli doğrudan esas alınmıştır.

Ancak, anılan sözleşme uyarınca satılan mallara ilişkin iade faturalarının düzenlendiği ve satış bedelinden sorumlu olmadıkları hususunun ihtaren bildirildiği görülmektedir. Bu durumda, sözleşmede belirlenen bedelin tahakkuk ettirilerek borcun muaccel hale gelip gelmediği, davacının anılan sözleşmeden kaynaklanan bir borcunun bulunup bulunmadığı, varsa borcun miktarı ve ödeme emrinin hak ve alacak tutarı kadar düzenlenip düzenlenmediği araştırılmalıdır.

Bu hususlar araştırılmadan karar verilmesi nedeniyle davanın reddi yolunda verilen Vergi Mahkemesi kararına karşı davacı tarafından yapılan istinaf başvurusunu reddeden Bölge İdare Mahkemesi kararında hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Daire bu gerekçeyle kararı bozmuştur.

... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı ısrar kararı:

6183 sayılı Kanun'un 58, 62 ve 79. maddeleri uyarınca, adına haciz bildirisi düzenlenerek tebliğ edilen kişi, 6183 sayılı Kanun'da öngörülen seçimlik haklardan birini



T.C.
DANIŞTAY
VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2024/668
Karar No : 2025/358

kullanmak suretiyle haciz bildirisinde gösterilen borcun uhdesinde olmadığını ispat edebilir. Bunlardan ilki, haciz bildirisinin tebliği üzerine, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde, haciz bildirisine konu borcun ödendiği veya malın tüketildiği ya da kusuru olmaksızın telef olduğu veya alacağın borçluya veya emrettiği yere verildiğinin haciz dairesine bildirilmesidir. Bu bildirimin yapılması durumunda, haciz dairesinin üçüncü şahsın yaptığı itirazın aksini genel mahkemelerde açacağı davada ispat etmesi gerekmektedir. Bu halde, haciz bildirisinde bulunan idarece, kamu alacağının adına haciz bildirisi düzenlenen kişiden tahsili için ödeme emri düzenlenmesine olanak bulunmamaktadır. İkinci olarak, adına haciz bildirisi düzenlenen kişi yedi günlük itiraz süresini geçirdiğinde, idareye bildirimde bulunmak yerine menfi tespit davası açmak suretiyle borcun uhdesinde olmadığını ispat edebilir. Bu halde, haciz bildirisi düzenlenen kişi, itiraz için öngörülen süre geçtikten sonra ve haciz bildirisinin tebliğinden itibaren bir yıl içinde açacağı menfi tespit davasıyla, borçlu olmadığını ve malın elinde bulunmadığını ispat edebilir. Ancak bu yolun seçilmesi halinde adına haciz bildirisi düzenlenen kişinin adına ödeme emri düzenlenmesi ve kamu alacağının tahsiline geçilmesi mümkündür. Ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davada, vergi mahkemesince sadece öngörülen süre içinde itiraz edilip edilmediği hususlarının değerlendirilmesi suretiyle işlemin hukuka uygunluğunun denetlenmesi mümkün bulunmaktadır. Yoksa, vergi mahkemesince davacı tarafından borcun ödendiğine dair delillerin değerlendirilmesi suretiyle bir karar verilmesine ve davacı iddialarının borcum yoktur iddiası kapsamında değerlendirilmesine olanak yoktur.

Düzenlemede adına, haciz bildirisi düzenlenerek tebliğ edilen kişinin Kanun'da öngörülen seçimlik haklarından hangisini kullandığına bağlı olarak açılacak dava türü ve kimin dava açacağı ayrı ayrı kurala bağlanmış, haciz bildirisi düzenlenen kişinin Kanun'un 79. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca bildirimde bulunması halinde idarenin genel mahkemelerde dava açacağı; bildirimde bulunmaması halinde ise kendisinin dava açacağı düzenlemek suretiyle idare ve haciz bildirisi tebliğ edilen kişi arasında bir denge sağlanmış, savunma haklarının kullanılmasını sağlamak için taraflar eşit silahlarla donatılmıştır. Ayrıca, düzenlemede, amme borçlusu ile haciz bildirisi tebliğ edilen kişi arasındaki özel hukuk ilişkisinden doğan borcun sona erip ermediği, böyle bir borcun gerçekte olup olmadığı hususunun çözümlenmesinde genel mahkemeler görevli kabul edilmiştir. Dolayısıyla, menfi tespit davasında adli yargı yeri tarafından tespit edilecek hususların, ödeme emrine karşı açılacak davada "borcum yoktur" ibaresinin olağan anlamının dışında yorumlanmak suretiyle vergi mahkemesince çözümlenmesi "kanuni hakim ilkesine" aykırı nitelik taşımaktadır.

Olayda, Mahkeme tarafından ... tarihli ara kararına cevaben sunulan 14/01/2021 tarihli dilekçede, davacı şirket tarafından, belirtilen şirket ile aralarında 13/11/2019 tarihinden sonra açılan herhangi bir dava bulunmadığı bildirilmiştir. Ayrıca, sağlık mazeretiyle ilgili olarak hukuken kabul edilebilir olmayan bir kısım belge ibraz edildiği anlaşılmıştır.

Buradan hareketle, davacı şirket nezdinde asıl borçlu şirketin hak ve alacağının bulunup bulunmadığı, eğer varsa tutarı, davacının ödeme yaptığı iddiası ve ödemenin haciz



T.C.
DANIŞTAY
VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2024/668
Karar No : 2025/358

bildirisi tebliğinden önce gerçekleşip gerçekleşmediği gibi hususların araştırılması ve bu tespitlere dayanarak karar verilmesi hususu adli yargı merciiilerinde açılacak menfi tespit davasında irdelenecek konulardır.

Öte yandan, idari yargıda tespit davası açılmasına hukuken imkan bulunmamaktadır. Vergi mahkemesi, yalnızca 6183 sayılı Kanun'un "*Üçüncü şahıslardaki menkul malların, alacak ve hakların haczi*" başlıklı 79. maddesinde hükme bağlanan şartların yerine getirilip getirilmediğini inceleyebilir. Ayrıca, öngörülen süre içinde itiraz edilip edilmediği, menfi tespit davası açılıp açılmadığı ve adli yargıda açılan tespit davası sonucu verilen karara göre, davacının esas borçlu şirkete borcunun olup olmadığı veya ödemelerin haciz bildirisi öncesinde mi, yoksa sonrasında mı yapıldığı hususları da değerlendirilebilir.

Vergi Dava Dairesi, bu ek gerekçeyle ilk kararında ısrar etmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI: Asıl borçlu ... Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin tarafından alacağı olduğu yönünde somut bir tespit yapılmadığı, hastaneye yatış tarihinden sonra gerçekleşen 13/11/2019 tarihli açık artırmaya şirketin kanuni temsilcisinin katıldığı, ancak temsilciye uygulanan asıl tedavi ve operasyonların 27/11/2019 tarihinden itibaren başlayan yedi günlük itiraz süresine denk geldiği, hastanelerden temin edilerek dosyaya sunulan evrakların bu durumu kanıtlamaya yeterli olmadığı kanaatine varılması halinde idari yargılamada geçerli olan resen araştırma ilkesi gereğince ilgili evrakların hastaneden talep edilerek karar verilmesi gerektiği iddialarıyla ısrar kararının bozulması gerektiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI: Cevap verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ DÜŞÜNCESİ: Davacı ile ... Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi arasında etil alkol ve alkollü içki fabrikasının tüm makine, teçhizat, ekipman, hammadde, mamul, yarı mamul ve tüm demirbaşlarla birlikte devri ve ... markalarının on yıl süreyle kiralınmasına ilişkin sözleşme, 02/09/2019 tarihinde taraflarca imza altına alınmıştır. Sözleşmede sözleşme bedeli 20.000.000,00 TL olarak belirlenmiş, bunun 4.000.000,00 TL'sinin on gün içinde peşin, kalan tutarın ise her iki ayda bir eşit dört taksitle ödeneceği kararlaştırılmıştır.

Davalı idare, bu sözleşmeye dayanarak belirlenen bedel üzerinden düzenlenen haciz bildirisini 27/11/2019 tarihinde davacıya tebliğ etmiştir.

Söz konusu sözleşme kapsamında devri öngörülen ve davalı idare tarafından haczedilen 102 kalem menkul mal, 13/11/2019 tarihinde yapılan ikinci açık artırmada davacı tarafından 1.000.000,00 TL bedelle satın alınmıştır. Bu taşınır mallara ilişkin olarak davacı 16/11/2019 tarihinde toplam 3.319.950,56 TL tutarında dört adet iade faturası düzenlemiştir. Bu iade faturalarına dayanarak davacı 27/11/2019 tarihinde ... Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine ihtarname göndermiş ve söz konusu sözleşme bedelinden sorumlu olmadığını



Bu belge 5070 Sayılı Yasa Hükümleri uyarınca Elektronik İmza ile imzalanmış olup ayrıca ıslak imza ile İMZALANMAYACAKTIR.



T.C.
DANIŞTAY
VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2024/668
Karar No : 2025/358

bildirmiştir.

Davacı, bu ihtarnameden de bahsederek ... Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine herhangi bir borcunun bulunmadığını belirtmiş ve buna ilişkin dilekçesini 12/12/2019 tarihinde davalı idareye sunmuştur.

6183 sayılı Kanun'un 79. maddesi uyarınca tahsil dairesinin menkul malların, alacakların veya hakların üçüncü kişilerde bulunduğunu tespit etmesi yeterlidir. Bu varlıkların tam ve kesin tutarının belirlenmesi hayatın olağan akışına aykırı olacağından böyle bir zorunluluk aranmamaktadır (... Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda Düzenlenen ve Çözümü Adli Yargının Görevine Giren Uyuşmazlıklar, Ankara, 2023, s. 141).

Olayda, 6183 sayılı Kanun'un 79. maddesi uyarınca ... Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin davacıdan alacaklı olduğu taraflar arasında imzalanan sözleşmeye dayanarak davalı idare tarafından somut biçimde tespit edilmiştir. Söz konusu sözleşmenin geçersiz olduğu ya da sözleşmede kararlaştırılan edimlerin bir kısmının hiç ifa edilmediği veya ayıplı olarak ifa edilmesi nedeniyle sözleşme bedelinin tamamından ya da bir kısmından sorumlu olunamayacağına dair iddialar, yalnızca adli yargıda açılacak davalarda değerlendirilebilir. Ancak davacı tarafından bu yönde adli yargıda herhangi bir dava açılmamıştır.

Bu nedenle, sözleşmede belirlenen bedel esas alınarak tesis edilen haciz bildirisine istinaden düzenlenen ödeme emrinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, hukuka uygun olduğu sonucuna varılan ısrar kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Bölge idare mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı halinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup dilekçede ileri sürülen iddialar, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1- Davacının temyiz isteminin **REDDİNE**,

2- ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı ısrar kararının **ONANMASINA**,

3- Davacıdan 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun ilgili hükümleri ve Kanun'a ek (3) sayılı



Bu belge 5070 Sayılı Yasa Hükümleri uyarınca Elektronik İmza ile imzalanmış olup ayrıca ıslak imza ile İMZALANMAYACAKTIR.



T.C.
DANIŞTAY
VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2024/668
Karar No : 2025/358

Tarife uyarınca maktu harç alınmasına,

4- 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 50. maddesi uyarınca, kararın taraflara tebliğini ve bir örneğinin de Vergi Dava Dairesine gönderilmesini teminen dosyanın Vergi Mahkemesine gönderilmesine,

30/04/2025 tarihinde oyçokluğuyla kesin olarak karar verildi.

X - KARŞI OY:

Temyiz isteminin kabulü ile ısrar kararının Danıştay Dokuzuncu Dairesinin kararında yer alan hukuksal nedenler ve gerekçe uyarınca bozulması gerektiği oyu ile karara katılmıyoruz.



Bu belge 5070 Sayılı Yasa Hükümleri uyarınca Elektronik İmza ile imzalanmış olup ayrıca ıslak imza ile İMZALANMAYACAKTIR.

